

I
Prieš surašant gerai išsiskaityti instrukciją!

Žinių lapo Nr. _____
(nerašyti)

Lietuvos žemės vardynas

renkamas Švietimo Ministerijos

Su visokiais klausimais, iškilusiais surašant žemės vardyną, kreiptis ir prirašytus žinių lapus siųsti:
~~Valstybės Archeologijos Komisija~~ — Lietuvos žemės vardynas, Kaunas, Vytauto Didžiojo Muziejus.
VYTAUTO DIDŽIOJO
KULTŪROS MUZIEJUS

Žemės vardai

Viliošius

(oficialinis vardas)

Kaimo, dvaro, vienkiemio, miesto, bažnytkaimio, girininkijos,
(liečiantįjį pavadinimą pabraukti)

Armenės

valsčiaus

Mažeikis

apskritis

Sunaudoti spausdinti ir rankraštiniai šaltiniai bei jų sutrumpinimai

Tiprintas
Surašytojo:

Pavardė, vardas *Ronius Aleksandras* verslas *Lietuvos Žemės Vardyno parinkt.*

Gimimo vieta *Pasertupiai (-is)* valsčius *Sarbanai* apskritis *Kretinga*

Adresas: _____

Tiprintas
Žinios surašytos 1938 m. *birželio-liepos mėn.*

1 Eilės Nr.	2 Vardas rašomajā kalba parašytas		3 Vardas vietas žmonių ištarmē	4 Senovinės vardo formas	5 4 skilties šaltinis	6 Žinios surink- tos iš	7 Dalykas	8 Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	9 Dydis	10 Lokalizacija	11 Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	12 Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo										
1	Beržynėlis		Beržynėlis			ž. R.	ariama žemė	juodžemius su smėliu. Lyguma	apie 3 ha	Viliošų km. rytuose		Seniau augo ber- žynėlis, dabar padaryta dirvonai
2	Šabirėnė		Šabirėnė			ž. R.	upė		apie 4 iki 6 m. pločio	Teka Viliošų km. rytų puse ir protų s. į šoną. Saimėta 1:100.000 žemėlapy	Įteka į Ventą ties Šabirėnės dv.	Valdiškame miške.
3	Endrėjėškis Pėkros		Endrėjėškis Pėkros			ž. R.	pelkė	apangusi medžių		Viliošų km. žiemis rytuose		Vardas senų žmonių berinomas
4	Kadugynas		Kadugynas			ž. R.	buvusio Kadugyno metu	Dabar radu- grai rasti, ariama žemė	apie 12 ha	Šie alkūnės, kur geležin- inkelis ties Viliošų km. pa- suka į pietų rytus. Abipus Viliošų km. Papil- niai žemė.		Valdiškame miške
5	Rūlinė pelkė		Rūlinė pelkė			ž. R.	pelkė	auga medžiai	apie 6 ha	Viliošų km. žiemis rytuose		
6	Labutinė		Labutinė			ž. R.	ariama žemė		20 ha	Einant iš Viliošų Viliošų - Papilės vieta- ties viena pusė į vaka- rus, kita į rytus		
7	Limūšas		Limūšas			ž. R.	upelis			Teka per Viliošų km. iš žiemos rytų į žiemos vakarus.		
8	Limūšai		Limūšai			ž. R.	ariama žemė	juodžemius su smėliu; lygi vieta	apie 2 ha	Viliošų km. žiemos rytuose, už Beržyno- lio		
9	Limūšakai		Limūšakai			ž. R.	pietinės krūmai	juodžemius su smėliu; lygi vieta		Viliošų km. žiemos rytuose, už Limūšų.		
10	Narūčio dāržas		Narūčio dāržas			ž. R.	miško ertmė		apie 1 ha	Į rytus nuo Vilio- šų.		Valdiškame miške. Senų žmonių eura- dinamca.
11	Ūkūpis, -ys		Ūkūpis			ž. R.	upelis-gri- ovys.			Teka Viliošų km. rytine puse		Vasaromis išdžiūta
12	Paciūmka (Čiūmka)		Paciūmka (Čiūmka)			ž. R.	griovys			Teka Viliošų km. rytuose.	Įteka į Limūšų. netoli geležin- inkelio	
13	Paikarklė (Paikarklys)		Paikarklė (Paikarklys)			ž. R.	pieva	Aplinkui ari- mi laukai	apie 3 ha	Šie Viliošų km. III žiemos vietovės. Netoli Vėlėnų km. sodys.		
14	Pārencis laukā		Pārencis laukā			ž. R.	lauka			Dešiniąjame Vėlės krante apie 0,5 km. į pietus nuo Šabirėnės intako.		
15	Pēdīnys laukēlis		Pēdīnys laukēlis			ž. R.	ariama ir medžiama žemė			Šie žiemos skretėjai- purvūs II km. nuo Vėlės apie 2 km. į vakarus		Valdiškame miške.
16	Pilīs Ralnēlis		Pilīs Ralnēlis			ž. R.	pietinės laukos	Apvalus, lygus Ralnēlis prie Šabirėnės kranto.		Šie žiemos skretėjai- purvūs II km. nuo Vėlės apie 2 km. į vakarus		Seniau augo diobolės liepa, dabar nuverstas

1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Eilės Nr.	Vardas rašomajā kalbā parašytas		Vardas vietas žmonių ištarme	Senovinės vardo formas	4 skilties šaltinis	Žinios surinktos iš	Dalykas	Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	Dydis	Lokalizacija	Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo										
17.	Plotmės lieknas		Plūotmas lieknos			Ž. R.	pelkėta vieta		apie 6 ha	Viliosų km. vakaruose		Valdiškame miške.
18	Salėlė		Salėlė			Ž. R.	pieva	aplinkini vanduo	apie 20 ha	Raišnjame Dabirinės krante, prie Mažerėnų-Siaurinių geležinkelio tilto per Sabirinę.		Valdiškame miške.
19	Sausinės lieknas		Sausinės lieknos			Ž. R.	pelkė		apie 10 ha	Valdiškame Viliosų miške, vienas galas atsiduria rytiniame Viliosų km. fone		
20	Sėnrapiai		Sėnrapė			Ž. R.	senrapiai			Prie Raišnjų Dabirinės kranto, nuo Sabirinės geležinkelio tilto apie 700 m.		
21	Sklepėlis (Sklepėlis)		Sklepėlis			Ž. R.	nedidelis žemės gabalas		apie 1 ha	Šarp geležinkelio ir Viešmėnų-Papilės vieškelio, vadinamųjų Viešmėnų po dešinės.		
22	Stonkams aplinkai		Stonkams aplinkai			Ž. R.	aplinkai			Nuo Ventos upės; žiemis apie 0,25 km.		Senie žmonių kavadina Adomo Statkams žemeje.
23	Įrečių žuvinė duobės		Įrečių žuvinė duobės			Ž. R.	žuvinės		apie 1,5 ha	Ventos ir Sabirinės santakoje		Užin. Įrečių laukose.
24.	Folimonos		Folimonos			Ž. R.	pievos, krūmai	Armenijos ir eglaiteimis apaugę.		Viliosų km. žiemos rytose, tarp valdiško miško		
25	Užiemiai		Užiemė			Ž. R.	Viliosų km. vakarinė dalis	Pokilėse vieta.				
26	Užtravas		Užtravas			Ž. R.	pieva, Folimonų šlaitinė dalis.	apaugusi krūmų		Nuo Folimonų ir šiaurės.		
27	Vānaga lieknas		Vānaga lieknos			Ž. R.	pelkė		apie 6 ha			Valdiškame Viliosų miške.
28	Vigada		Vigada			Ž. R.	upelis			7-me km. nuo Armenijos mt. terasa per Viešmėnų-Armenijos vėžtelę ir ties Sabirinės-Viliosų km. šonu išteka į Sabirinę.		Tabar dirbama žemė.
29	Vigada		Vigada			Ž. R.	buvusi Rasčiama			Dešimajame Viešmėnų-Armenijos vėžtelės krante einant iš Viešmėnų 7-me km. nuo Armenijos.		
30	Viliosiai		Viliosai			Ž. R.	raimas		68 ha, 540,50 ha	Šarp Jambur-Mažerėnų geležinkelio ir Dabirinės upės, pažymėta 1.0000 žemėlapyje.		

3

13 Istorinės žinios

№ 30. Vilkošiai. Raimas bandėiava ejo į Purvis I duris į ponui Bausiui. Ponas buvęs didėiai prietas ir žiaurus: joįn iduris bandėiauninkas ponui neštirdavo, parivelusdavo į darbą, ar nemo-
kejo, ponu nuomone, ukeiminkanti, šiek ponas beregint išmirdavo ir jo valdomu airio ir jo vietoje parodiudavo kitą. Doks ponas buvęs ir kaip ponis drebėję bandėiauninkai, nusilei-
senusse šmonele išlikę pasakojimas apie ožį ir poną ir bandėiauninką. Pono duris buvęs didė-
lis ožys, didėliais ragais ir labai prietas. Kartą vienas bandėiauninkas tą ožį paerzino. Ožys patirio ir
ėmė bandėiauninką ryti. Bandėiauninkas, nekezinodamas kur sprūsti, ukegę duris rėmė teip-

14 Archeologinės žinios

tonis i antais amstas, i ponu Rambarius šaukdamas: „gelkoizit, ožys!“
Tuo tarpu ožys, ikegę i rambarį ir išvydęs didėliame verdrodyje
šave, kad duos ragais - ir verdrodis subyrėjo i gabalėlius. Ponas ukepusle klausii-
nėti bandėiauninką, kas šerzino ožį. Jis, kejodamas uke ožio šerzinimą nulekė galvos,
išėgynė miera nemates, miera nešingai.

Raimas žemes garo bandėiava panaitimus.

15 Vardų kilmės aiškinimai

№ 24. Folimonas. Pircos buvo foli. nuo Raimo, uke valdiist miter
№ 5. Kūlinė pelkė. Augo žatūn kūliai - tori vandenis augalai rudomis
galvutėmis. № 21. Skempelis. Žemės rylys, mažas sklypelis.

16 Tautosakinės žinios

Žinių teikėjo(-jų) pavardė, vardas I. Šimkus Gasparas 15 № 24, № 21. II. Varnavičius Juozapas

13 № 30; 15 № 5

Gimimo vieta(os) abu Vilkošių km.

Amžius

iki 15	15—25	25—40	40—60	1, 2 60—80	per 80
--------	-------	-------	-------	---------------	--------

valsčius

Armenės

apskritis

Mažeikių